

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24CbZm/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120214411
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Berežná
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120214411.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Zuzanou Berežnou v sporovej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. B. C. XX, XXX XX A., 2. D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. B. C. XX, XXX XX A., právne zastúpení: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, o zaplatenie 8 611,34 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba žalobcu sa **z a m i e t a**.

II. **P r i z n á v a** žalovaným voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu 8 611,34 eur s príslušenstvom. V podanej žalobe tvrdil, že na účely zabezpečenia plnenia povinností zo zmluvy o úvere bola vystavená vlastná zmenka, ktorej vystaviteľom a dlžníkom je žalovaný v 1. rade a avalom žalovaná v 2. rade. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil zmluvu o postúpení pohľadávky, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky, zmluvu o stavebnom úvere, všeobecné podmienky, sadzobník poplatkov, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, predžalobnú výzvu, kópiu zmenky, dohodu o vyplnení blankozmenky.

2. Žalovaní s podanou žalobou nesúhlasili a žiadali ju zamietnuť. Tvrdili, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, ktorý zanikol odstúpením právneho predchodcu žalobcu od zmluvy, nárok žalobcu je navyše premlčaný.

3. Rozsudkom sp. zn. 24CbZm/16/2020 zo dňa 1.3.2022 súd žalobe vyhovel. Voči rozsudku podali odvolanie žalovaní.

4. Krajský súd v Prešove uznesením 7CoZm/3/2022 zo dňa 28.6.2022 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia vyslovil právny názor, v zmysle ktorého sa medzi stranami jedná o spotrebiteľský vzťah a je nutné sa zaoberať odstúpením od zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu.

5. Následne bolo vo veci nariadené pojednávanie na deň 8.11.2022, súd prejednal vec za účasti právnych zástupcov sporových strán a na základe predložených listinných dôkazov zistil tento skutkový stav:

6. Právny predchodca žalobcu uzatvoril dňa 25.10.2006 so žalovanými ako dlžníkmi zmluvu o stavebnom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie stavebného úveru zo strany veriteľa pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok a pri splnení všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení vo výške 14 435,87 eur (434 895 Sk) na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Žalovaní sa zaviazali uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 6%, pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 144,39 eur (4 350 Sk). Strany zároveň uzatvorili dohodu o vydaní a vyplnení blankozmenky.

7. Účelom poskytnutia úveru bolo financovanie bývania.

8. Na zabezpečenie záväzku žalovaných, žalovaný v 1. rade vystavil dňa 25.10.2006 blankozmenku, ktorej zaplatenie je na nej zaručené zmenečným ručením žalovanej v 2. rade. Z dôvodu neplnenia úveru riadne a včas zo strany žalovaných, právny predchodca žalobcu vyplnil chýbajúce údaje v blankozmenke v časti zmenková suma vo výške 8 611,34 eur a dátum splatnosti zmenky deň 1.10.2018, čím sa blankozmenka stala zmenkou vlastnou.

9. Dňa 25.10.2006 bola v Prešove vystavená zmenka vlastná, ktorou sa žalovaný v 1. rade zaviazal zaplatiť právnomu predchodcovi žalobcu dňa 1.10.2018 zmenkovú sumu 8 611,34 eur bez protestu. Zmenka je splatná v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava. Ako zmenkový ručiteľ za vystaviteľa sa podpísala žalovaná v 2. rade.

10. Z dôvodu porušenia povinností žalovaných splácať poskytnutý úver riadne a včas, veriteľ vyhlásil dňa 16.9.2015 predčasnú splatnosť úveru.

11. Listom, zo dňa 20.5.2014 veriteľ odstúpil od zmluvy so žalovanými z dôvodu neplnenia zmluvných povinností.

12. Listom zo dňa 29.5.2014 veriteľ odvolal odstúpenie od zmluvy zo dňa 20.5.2014 s tým, že zmluva o stavebnom úvere je platná so všetkými dohodnutými zmluvnými podmienkami

13. Dňa 1.4.2019 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovaným z postupcu, ktorým bola Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. na postupníka, ktorým je žalobca. Dňa 15.4.2019 veriteľ oznámil žalovaným, že došlo k postúpeniu pohľadávky.

14. Žalovaní uhradili titulom poskytnutého úveru sumu 14 516,45 eur, teda sumu vyššiu, než im bola zo strany veriteľa poskytnutá.

15. Takto zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

16. Podľa § 1 odsek 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

17. Podľa § 2 písmeno a) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

18. Podľa § 2 písmeno b) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

19. Podľa § 3 odsek 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

20. Podľa § 3 odsek 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

21. Podľa § 4 odsek 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

22. Podľa § 4 odsek 2 písmeno g) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Podľa § 5a ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo

b) zmenkou alebo šekom.

24. Podľa § 29b zákona č. 250/2007 Z.z. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014.

25. Podľa § 451 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

26. Podľa § 451 odsek 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

27. Podľa § 107 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

28. Podľa § 391 odsek 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

29. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivý proces (Ústavný súd Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

30. Povinnosťou súdu pri prejednávaní veci, kde je zabezpečením uplatneného nároku zmenka, je vždy zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak súd nezistí žiadnu nekalosť alebo neprípustnosť predloženého návrhu, pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená (na porovnanie spoločné stanovisko občianskoprávneho a kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 93).

31. V predmetnej právnej veci bolo sporné, či ide medzi stranami o vzťah občianskoprávny alebo obchodnoprávny. Po oboznámení sa s obsahom predložených listinných dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, nakoľko účelom poskytnutia úveru bolo financovanie bývania žalovaných, teda je nutné ich považovať za spotrebiteľov, pri uzatváraní zmluvy s veriteľom nekonali v rámci výkonu svojho zamestnania alebo povolania.

32. Veriteľ podaním zo dňa 20.5.2014 odstúpil od zmluvy so žalovanými, čím sa zmluva od počiatku zrušila, odvolanie tohto právneho úkonu nie je možné. Nakoľko odstúpením veriteľa od zmluvy došlo k zrušeniu zmluvy od počiatku, veriteľ má len nárok na vrátenie sumy, ktorá bola žalovaným poskytnutá. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia si mohol uplatniť v subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote.

33. Právny predchodca žalobcu od úverovej zmluvy odstúpil a odstúpením od zmluvy pohľadávka, ktorú by bolo možné zmenkou zabezpečiť, zanikla zrušením úverovej zmluvy od počiatku v roku 2014, a tým zaniklo aj zabezpečenie pohľadávky zmenkou. Odstúpenie od zmluvy nie je možné vziať späť. Odstúpením od zmluvy vzniklo žalobcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčalo v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe v roku 2016, žaloba však bola podaná po piatich rokoch od odstúpenia od zmluvy.

34. Nakoľko žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty, súd žalobu žalobcu zamietol.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže bola žaloba žalobcu zamietnutá, vo veci mali plný úspech žalovaní, súd im preto priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

36. O výške trov konania bude rozhodnuté v súlade s § 262 odsek 2 Civilného sporového poriadku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Prešov. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

V Prešove, dňa 8. novembra 2022